

รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

รหัสวิชา NSG 4308 รายวิชา ฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน
สาขาวิชาพยาบาลศาสตรบัณฑิต (กลุ่มวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน) วิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ภาคการศึกษา ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา

รหัสวิชา	NSG 4308
ชื่อรายวิชาภาษาไทย	ฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน
ชื่อรายวิชาภาษาอังกฤษ	Community Health Nursing Practicum

๒. จำนวนหน่วยกิต

๔ หน่วยกิต (๐-๑๒-๖)

๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

๓.๑ หลักสูตร	พยาบาลศาสตรบัณฑิต
๓.๒ ประเภทของรายวิชา	วิชาบังคับ ในหมวดวิชาเฉพาะ : วิชาชีพ

๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ที่ปรึกษาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

๔.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อ.ดร.กนิษฐ์ โง้วศิริ
๔.๒ อาจารย์ที่ปรึกษาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

๑. อ.ดร. อารยา ทิพย์วงศ์
๒. อ.ดร. กนิษฐ์ โง้วศิริ
๓. ผศ. วิภากร สอนสนาม
๔. อ.รังสิมา พัศระ
๕. อ.นงลักษณ์ แก้วทอง
๖. อ.สุรางค์ เชื้อวณิชชากร
๗. อ.จิราพร รักการ

๕. สถานที่ติดต่อ อาคาร ๓๗ ชั้น ๓ วิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ / e-mail : kanit.ng@ssru.ac.th

๖. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่กำหนดให้มีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามตามแผนการศึกษาของหลักสูตร

๖.๑ ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๕

๖.๒ ชั้นปีที่กำหนดให้มีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามตามแผนการศึกษาของหลักสูตร ชั้นปีที่ ๔

๗. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)

๗.๑ การพยาบาลอนามัยชุมชน

๗.๒ การรักษาโรคเบื้องต้น

๗.๓ ระบาดวิทยา

๘. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite) ไม่มี

๙. สถานที่เรียน ศูนย์บริการสาธารณสุข ๓, ๖, ๙, ๑๗, ๒๕, ๓๑, ๕๑ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
ศูนย์สุขภาพชุมชน และ โรงเรียนในเขตรับผิดชอบของศูนย์บริการสาธารณสุขที่เป็นสถานที่ฝึก

๑๐. วันที่จัดทำหรือปรับปรุง วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

รายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

การนำความรู้ทางการพยาบาล กระบวนการพยาบาล ทักษะทางการพยาบาล ความสามารถและความคิดเชิงวิเคราะห์ ไปใช้ในการพยาบาลและการดูแลสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัวและชุมชนอย่างปลอดภัย มีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง ฝึกปฏิบัติการรักษาโรคเบื้องต้นรวมถึงการใช้อย่างสมเหตุผลในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลคลินิกในสถานการณ์และแหล่งฝึกปฏิบัติที่หลากหลาย

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เมื่อสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติแล้ว นักศึกษาจะมีความรู้ ความสามารถ ดังนี้

- ๒.๑ ปฏิบัติงานการพยาบาลอนามัยชุมชน โดยนำศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาลและศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพบุคคล ครอบครัวและชุมชน อย่างองค์รวมได้
- ๒.๒ ประเมินภาวะสุขภาพชุมชน และดำเนินโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพชุมชนโดยนำกระบวนการพยาบาลมาประยุกต์ใช้ได้อย่างมีขั้นตอน
- ๒.๓ ประเมินปัญหาสุขภาพนักเรียน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องและวางแผนแก้ปัญหาสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียนได้
- ๒.๔ ให้การดูแลและแนะนำความรู้ด้านสร้างเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชนได้
- ๒.๕ คัดกรองสุขภาพเพื่อให้การดูแลรักษาโรคเบื้องต้น และฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยในชุมชนทั้งในสถานบริการระดับปฐมภูมิและที่บ้าน ได้อย่างถูกต้องและตามขอบเขตวิชาชีพพยาบาล
- ๒.๖ ปฏิบัติงานร่วมกับทีมสุขภาพตามบทบาทหน้าที่ของพยาบาลอนามัยชุมชนทั้งในสถานบริการระดับปฐมภูมิและในชุมชนได้

หมวดที่ ๓ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑ คุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- (๑) มีความซื่อสัตย์ มีวินัย ตรงต่อเวลา
- (๒) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- (๓) สามารถใช้ดุลพินิจในการจัดการกับประเด็นหรือปัญหาทางจริยธรรม
- (๔) แสดงออกถึงการเคารพสิทธิ คุณค่า ความแตกต่างและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่นและตนเอง
- (๕) แสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะ คำนึงถึงส่วนรวมและสังคม
- (๖) แสดงออกถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล ตระหนักในคุณค่าวิชาชีพ และสิทธิของพยาบาล

๑.๒ วิธีการสอน

- (๑) ส่งเสริมและปลูกฝังระเบียบวินัยและความซื่อสัตย์ของนักศึกษา เช่น การแต่งกาย การปฏิบัติตามระเบียบ การเข้าเรียนและการสอบ
- (๒) จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ และคุณธรรม
- (๓) วางแผนการสอนโดยระบุในแผนการสอนรายวิชาทางการพยาบาลที่แสดงให้เห็นถึงการสอนที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม
- (๔) ส่งเสริมการอภิปรายกรณีตัวอย่างที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตนและการปฏิบัติงานในรายวิชาทางการพยาบาล
- (๕) จัดและส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการประเพณีที่ดั่งามของไทย

๑.๓ วิธีการประเมินผล

- (๑) ประเมินจากพฤติกรรมของนักศึกษาในการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
- (๒) ประเมินจากการเข้าห้องเรียนและส่งงานตรงเวลา
- (๓) ประเมินจากการเคารพในสิทธิของผู้อื่น/ผู้ป่วย
- (๔) ใช้รูปแบบการประเมินที่หลากหลายให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น แบบประเมินรายงานการศึกษาค้นคว้า แบบประเมินการวิเคราะห์กรณีศึกษา แบบประเมินการนำเสนอรายงาน ด้วยปากเปล่า แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรมและบุคลิกภาพ

๒. ความรู้

๒.๑ ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) มีความรอบรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิตทั้งด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ รวมถึงศาสตร์อื่นที่ส่งเสริมทักษะศตวรรษ ๒๑ ตลอดถึงความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
- (๒) มีความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ทางวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์อย่างกว้างขวางและเป็นระบบ
- (๓) มีความรู้และความเข้าใจในระบบสุขภาพของประเทศ และปัจจัยที่มีผลต่อระบบสุขภาพ (๒.๓)
- (๔) มีความรู้และตระหนักในงานวิจัยทางการพยาบาลที่เป็นปัจจุบัน และสามารถนำผลการวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติทางการพยาบาล
- (๕) มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารและการจัดการทางการพยาบาล
- (๖) มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายวิชาชีพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและสิทธิผู้ป่วย

- (๗) มีความรู้และความเข้าใจและเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้เหมาะสมกับประเภทการใช้งาน การสื่อสาร และผู้รับสาร

๒.๒ กระบวนการหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาผลการเรียน

- (๑) จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลักษณะรายวิชา เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมโดยเรียนรู้ในชั้นเรียน แหล่งฝึก และชุมชน
- (๒) เน้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา (Self – Directed Learning) โดยใช้สื่อช่วยสอนรูปแบบต่างๆ ตลอดจนสื่อและอุปกรณ์ในห้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล สื่อ online, internet เพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง
- (๓) สอนและส่งเสริมให้นักศึกษาใช้กระบวนการพยาบาลในการแก้ปัญหาสุขภาพของผู้รับบริการ
- (๔) ส่งเสริมการเรียนรู้โดยสอนแนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างทางวัฒนธรรมของภาคทฤษฎีและปฏิบัติทางการพยาบาล

๒.๓ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- (๑) ใช้รูปแบบการประเมินที่หลากหลายให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น แบบประเมินรายงานการศึกษาค้นคว้า แบบประเมินการวิเคราะห์กรณีศึกษา แบบประเมินการนำเสนอรายงานด้วยปากเปล่า
- (๒) ประเมินจากคุณภาพของงานที่ได้รับมอบหมาย ที่แสดงให้เห็นถึงการคิดวิเคราะห์ การหาความรู้เพิ่มเติม โดยอาศัยข้อมูลและหลักความรู้จากแหล่งที่น่าเชื่อถือมาประกอบได้อย่างเหมาะสมและมีคุณธรรมในการอ้างอิงเอกสาร

๓ ทักษะทางปัญญา

๓.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย วิเคราะห์ และเลือกใช้ข้อมูลในการอ้างอิงเพื่อพัฒนาความรู้และแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- (๒) สามารถคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน และบอกถึงผลกระทบจากการแก้ไขปัญหาได้
- (๓) สามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทางการวิจัย และนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาและการศึกษาปัญหาทางสุขภาพ

๓.๒ กระบวนการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ในการพัฒนาผลการเรียนรู้

- (๑) อาจารย์สอนและแสดงให้เห็นดูเป็นตัวอย่างของการค้นคว้าหาความรู้ที่ถูกต้อง เช่น การอ้างอิงแหล่งความรู้
- (๒) อาจารย์สอนและแสดงให้เห็นการคิดอย่างองค์รวม

๓.๓ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- (๑) ประเมินจากการสะท้อนคิดและการปฏิบัติจริงของนักศึกษา เช่น การทำรายงานมีการอ้างอิงแหล่งความรู้ที่ถูกต้อง
- (๒) ประเมินจากการนำเสนอผลงานของนักศึกษา

๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสามารถในการรับภาระความรับผิดชอบที่ควรมีการพัฒนา

- (๑) มีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้ใช้บริการ ผู้ร่วมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๒) สามารถทำงานเป็นทีมในบทบาทผู้นำและสมาชิกทีมในบริบทหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย

- (๓) สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเป็นเหตุเป็นผลและเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น
- (๔) แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพและสังคมอย่างต่อเนื่อง

๔.๒ กระบวนการ หรือกิจกรรมต่างๆ ที่จะพัฒนาผลการเรียนรู้

- (๑) จัดการเรียนการสอนที่พัฒนาและส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้รับบริการ และทีมสุขภาพ รวมทั้งเน้นการทำงานเป็นทีม
- (๒) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เพื่อส่งเสริมการแสดงบทบาทของการเป็นผู้นำและผู้ตาม เช่น การมอบหมายงานเป็นกลุ่ม การจัดโครงการ การสัมมนา
- (๓) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรายวิชาฝึกปฏิบัติ ที่ส่งเสริมให้นักศึกษาทำงานเป็นทีมและมีการแสดงออกของภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่หลากหลายทั้งในคลินิกและชุมชน เช่น การประชุมปรึกษา การทำกรณีศึกษาผู้ป่วยเฉพาะราย และการจัดกิจกรรมในชุมชน เป็นต้น

๔.๓ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- (๑) ประเมินทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามของผู้เรียน ในสถานการณ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ตามหัวข้อ ในแบบประเมิน
- (๒) ประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกับกลุ่มเพื่อนและทีมงานอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ตามหัวข้อในแบบประเมิน
- (๓) ประเมินพฤติกรรมความรับผิดชอบและความสนใจในการเรียนรู้ตามประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติในการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องตามหัวข้อในแบบประเมิน

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ควรมีการพัฒนา

- (๑) สามารถประยุกต์ใช้หลักทางคณิตศาสตร์ และสถิติในการปฏิบัติงาน
- (๒) สามารถสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (๓) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีจริยธรรม
- (๔) สามารถสื่อสารเพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการอย่างปลอดภัย

๕.๒ กระบวนการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่จะพัฒนาผลการเรียนรู้

- (๑) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการนำหลักตรรกะ คณิตศาสตร์และสถิติ มาประยุกต์ใช้ในการเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
- (๒) ฝึกให้นักศึกษาแก้ไขปัญหาหรือใช้สถานการณ์ที่ต้องการการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์หรือสถิติ
- (๓) จัดกิจกรรมที่ฝึกทักษะการสื่อสารภาษาไทยระหว่างบุคคลทั้งการพูด การฟัง การอ่านและการเขียน ในกลุ่มผู้เรียนและผู้สอน และบุคคลที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ที่หลากหลาย เช่น การสัมมนา การจัดทำรายงานและการนำเสนอ
- (๔) มอบหมายให้นักศึกษาทำรายงานโดยอ้างอิงจากวารสารและตำราภาษาอังกฤษ
- (๕) มอบหมายให้นักศึกษาได้เลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยฝึกทักษะการสืบค้นและการนำเสนอสารสนเทศ เช่น การใช้ Power Point, line VDO

๕.๓ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- (๑) ประเมินผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แบบประเมินทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
- (๒) ประเมินจากผลของการแก้ไขปัญหาในสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) ใช้แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

(๔) ประเมินผลจากการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้สื่อเทคโนโลยีต่างๆ ในการฝึกปฏิบัติงาน

๖. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

๖.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

- (๑) สามารถปฏิบัติกรพยาบาลและการผดุงครรภ์ได้อย่างเป็นองค์รวมเพื่อความปลอดภัยของผู้รับบริการ ภายใต้หลักฐานเชิงประจักษ์ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- (๒) สามารถใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์
- (๓) ปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ด้วยความเมตตา กรุณา เอื้ออาทร โดยคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วยและความหลากหลายทางวัฒนธรรม
- (๔) สามารถปฏิบัติทักษะทางการพยาบาลได้ทั้งในสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง

๖.๒ กระบวนการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ในการพัฒนาผลการเรียนรู้

- (๑) อาจารย์พยาบาลปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการให้การพยาบาลที่ถูกต้อง รวมทั้งให้การพยาบาลโดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม กฎหมาย จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพและสิทธิผู้ป่วย
- (๒) เตรียมความพร้อมก่อนการฝึกปฏิบัติโดยการสาธิตและการสาธิตย้อนกลับ การฝึกปฏิบัติในห้องประชุม การแสดงบทบาทสมมติและการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง
- (๓) ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงในสถานบริการสุขภาพและชุมชนในทุกระดับภาวะสุขภาพ ทุกช่วงวัย และทุกมิติของการบริการสุขภาพ ภายใต้การควบคุมดูแลของอาจารย์และ/หรือคูกับเจ้าหน้าที่พยาบาล โดยจัดกิจกรรมการปฐมนิเทศก่อนการฝึกปฏิบัติ การทดสอบความรู้ก่อนและหลังการปฏิบัติงาน การเขียนแผนการพยาบาล การประชุมปรึกษาปัญหาก่อนและหลังปฏิบัติงาน การดูแลผู้รับบริการรายบุคคล รายกลุ่ม การประชุมปรึกษาปัญหาทางการพยาบาล และการสอนผู้รับบริการ การทำ Case study ตลอดจนมอบหมายให้ปฏิบัติในบทบาทของหัวหน้าทีม และสมาชิกทีมในชุมชน มอบหมายงานให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่มและจัดกิจกรรมในชุมชน และในโรงเรียน โดยมีการแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม ผู้รับผิดชอบงานด้านต่างๆ และมีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่น
- (๔) สนับสนุนการจัดทำโครงการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับการจัดการความรู้ และ/หรือการบริการวิชาการแก่สังคม และ/หรือกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาร่วมกับอาจารย์
- (๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการความรู้ทางการพยาบาล กับโครงการบริการวิชาการแก่สังคม และ/หรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

๖.๓ วิธีการประเมินผล

ใช้แบบประเมินทักษะทางวิชาชีพในการประเมินทักษะที่บูรณาการทั้งความรู้ ทักษะคิด คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการสร้างสัมพันธภาพกับผู้รับบริการ ทั้งนี้โดยเน้น

- (๑) การประเมินทักษะการปฏิบัติในสถานบริการสุขภาพและชุมชน
- (๒) การสังเกตการณ์ปฏิบัติการพยาบาลในสถานบริการสุขภาพและชุมชน
- (๓) การประเมินความสามารถในการเขียนแผนการพยาบาล/การวางแผนการพยาบาลโดยใช้กระบวนการพยาบาล
- (๔) การประเมินความสามารถในการให้การพยาบาลในสถานบริการสุขภาพและชุมชน
- (๕) การประเมินผลการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคม และ/หรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์โดยผู้เรียนร่วมกับผู้สอน ผู้รับบริการ อาจารย์พยาบาล

หมวด ๔ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายโดยทั่วไปของประสบการณ์ภาคสนามหรือคำอธิบายรายวิชา

การนำความรู้ทางการพยาบาล กระบวนการพยาบาล ทักษะทางการพยาบาล ความสามารถและความคิดเชิงวิเคราะห์ ไปใช้ในการให้การพยาบาลและการดูแลสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัวและชุมชนอย่างปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และมีความต่อเนื่อง ฝึกปฏิบัติการรักษาโรคเบื้องต้นรวมถึงการใช้อย่างสมเหตุผลในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนคลินิก ในสถานการณ์และแหล่งฝึกปฏิบัติที่หลากหลาย

๒. กิจกรรมของนักศึกษา

ฝึกปฏิบัติงานการพยาบาลอนามัยชุมชนในสถานบริการสาธารณสุข ชุมชน และโรงเรียนในเขตรับผิดชอบของสถานบริการสาธารณสุข โดยใช้กระบวนการพยาบาลอนามัยชุมชน แนวคิดการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมและผสมผสานในการประเมินภาวะสุขภาพบุคคล ครอบครัว และชุมชน และวางแผนการดูแล ให้การพยาบาลและจัดโครงการสร้างเสริมสุขภาพ ควบคุมป้องกันโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้นและการฟื้นฟูสภาพให้แก่กลุ่มเป้าหมายในชุมชนและที่บ้าน โดยยึดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคและการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ โดยฝึกปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ฝึกปฏิบัติการวินิจฉัยชุมชน

- (๑) ศึกษาชุมชน โดยจัดทำแผนที่สังเขปเพื่อแสดงขอบเขตและลักษณะภูมิประเทศของชุมชน
- (๒) รวบรวมข้อมูล ระบุปัญหา และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอแก่ชุมชน
- (๓) จัดลำดับความสำคัญของปัญหา เลือกปัญหาที่ต้องการแก้ไข และระบุสาเหตุของปัญหาโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
- (๔) จัดทำโครงการสร้างเสริมสุขภาพ หรือควบคุมป้องกันโรคที่สอดคล้องกับปัญหา สถานการณ์ ความต้องการในการแก้ปัญหาและบริบทของชุมชน
- (๕) กระตุ้นให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักถึงปัญหาสุขภาพชุมชน เพื่อการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัวและชุมชนตามวิถีชุมชนและหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- (๖) นำเสนอผลงานเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติงานวินิจฉัยชุมชนระหว่างกลุ่มนักศึกษา

๒.๒ ฝึกปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียน

- (๑) ศึกษาปัญหาสุขภาพนักเรียนโดยการตรวจสุขภาพนักเรียน หรือรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารที่จัดเก็บไว้แล้วนำมาระบุปัญหาสุขภาพนักเรียน และพิจารณาปัญหาที่สำคัญที่สุดที่ควรได้รับการแก้ไข
- (๒) ให้ความรู้ คำแนะนำนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามปัญหาสุขภาพที่พบ
- (๓) สำนวจสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ระบุปัญหา และให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหา
- (๔) จัดทำโครงการสร้างเสริมสุขภาพหรือควบคุมป้องกันโรคที่สอดคล้องกับปัญหา สาเหตุ ความต้องการและบริบทของโรงเรียน
- (๕) สร้างความตระหนักถึงปัญหา สาเหตุ การดำเนินการแก้ไขปัญหาสุขภาพนักเรียนให้แก่บุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้ดูแลสุขภาพ สร้างเสริมสุขภาพ ควบคุม ป้องกันโรคอย่างต่อเนื่อง
- (๖) นำเสนอผลงานเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียนระหว่างกลุ่มนักศึกษา

๒.๓ ฝึกปฏิบัติงานอนามัยครอบครัว

- (๑) ศึกษาข้อมูลของกลุ่มเป้าหมาย โดยรวบรวมจากการซักประวัติ ตรวจร่างกายเพื่อประเมินภาวะสุขภาพ การรับรู้ปัญหา ความต้องการได้รับการดูแลหรือช่วยเหลือของกลุ่มเป้าหมายและครอบครัว

- (๒) ทำแผนการพยาบาลและให้การช่วยเหลือ แนะนำในการแก้ปัญหาและดูแลสุขภาพแก่ผู้ป่วยและครอบครัวตามความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการ และตามสถานการณ์
- (๓) บันทึกรายงานผลการเยี่ยมผู้ป่วย ประเมินผลการให้และส่งต่อข้อมูลให้กับผู้เกี่ยวข้องตามระบบเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง
- (๔) แสดงความขอบคุณต่อผู้ป่วยที่ให้ความร่วมมือเป็นกรณีศึกษาของนักศึกษา โดยมอบพวงมาลัยหรือของที่ระลึกตามความเหมาะสมเมื่อสิ้นสุดการเยี่ยมผู้ป่วย (ภายใต้การบูรณาการการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ชื่อโครงการ กตัญญูทเวที ด้วยวิถีคุณธรรม นำสู่การพยาบาล)
- (๕) ทำรายงานการศึกษาผู้ป่วย (case study) ที่เยี่ยมและให้การดูแลที่บ้านโดยใช้กระบวนการพยาบาล

๒.๔ ฝึกปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิ (ศูนย์บริการสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร)

- (๑) สังเกตการณ์ หรือทำการคัดกรองสุขภาพผู้มารับบริการ โดยการซักประวัติ ตรวจร่างกาย ประเมินปัญหาสุขภาพ และวางแผนให้การดูแล รักษาพยาบาลเบื้องต้น
- (๒) ให้การดูแลสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้รับบริการ
- (๓) ทำแผนการสอนและสอนสุขศึกษารายกลุ่มแก่ผู้รับบริการ

๓. รายงานหรืองานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย

รายงานหรืองานที่ได้รับมอบหมาย	กำหนดส่ง
๑. แผนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนตลอดระยะเวลาของการฝึก (เดี่ยว)	ภายในสัปดาห์แรกของการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน
๒. แผนที่สังเขปของชุมชนที่ศึกษา (กลุ่ม)	ภายในสัปดาห์ที่ ๓ ของการฝึกปฏิบัติการวินิจฉัยชุมชน
๓. จัดประชาคมเพื่อนำเสนอข้อมูลผลการสำรวจและให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ไขปัญหาสุขภาพชุมชน (กลุ่ม)	
๔. จัดโครงการสร้างเสริมสุขภาพ /ควบคุมป้องกันโรคในชุมชนที่สอดคล้องกับปัญหาและบริบทของชุมชน ๑ โครงการ (กลุ่ม)	
๕. รายงานผลการศึกษาชุมชน และโครงการสร้างเสริมสุขภาพ /ควบคุมป้องกันโรคในชุมชน (กลุ่ม)	
๕. Power point นำเสนอผลการศึกษาชุมชนและสรุปโครงการเป็นภาษาอังกฤษ (กลุ่ม)	
๖. รายงานผลการศึกษาข้อมูลอนามัยโรงเรียนและโครงการสร้างเสริมสุขภาพ / ควบคุมป้องกันโรคในโรงเรียนที่สอดคล้องกับปัญหาและบริบทของโรงเรียน ๑ โครงการ ทำส่งอาจารย์นิเทศ ๑ ฉบับ (กลุ่ม)	ภายในวันสุดท้ายของการฝึกปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียน
๘. Power point นำเสนอผลการศึกษาโรงเรียนและสรุปโครงการ (กลุ่ม)	
๙. รายงานผลการศึกษาผู้ป่วย (case study) ที่ดูแลที่บ้าน (Home Health Care) ๑ ราย (เดี่ยว)	ภายในสัปดาห์สุดท้ายของการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน
๑๐. แผนการสอนสุขศึกษา ๑ ฉบับ และสอนสุขศึกษารายกลุ่มสำหรับผู้รับบริการอย่างน้อย ๑ ครั้ง (เดี่ยว)	ส่งแผนการสอนสุขศึกษาให้กับอาจารย์นิเทศล่วงหน้าอย่างน้อย ๒ วันทำการ

๔. การติดตามผลการเรียนรู้การฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษา

- ๔.๑ ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ การปฏิบัติงานและการมีจิตสาธารณะ ฯลฯ และสะท้อนให้นักศึกษารับทราบถึงพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างและสิ่งที่ควรปรับปรุงเป็นระยะ
- ๔.๒ ผู้สอนตรวจสอบแผนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนว่ามีความครอบคลุมตามประสบการณ์ที่นักศึกษาต้องได้รับและสอดคล้องกับบริบทของแหล่งฝึกหรือไม่ พร้อมทั้งสะท้อนให้นักศึกษารับทราบสิ่งที่ควรปรับปรุงและแก้ไขก่อนนำมาส่งในวันรุ่งขึ้น
- ๔.๓ ผู้สอนตรวจสอบความถูกต้องและความก้าวหน้าของงานและรายงานที่มอบหมายให้นักศึกษาเป็นระยะๆ ทั้งในด้านความครอบคลุมความรู้ ความเข้าใจในเชิงวิชาการ และทักษะปฏิบัติการพยาบาล พร้อมทั้งสะท้อนให้นักศึกษารับทราบสิ่งที่ควรปรับปรุงและแก้ไขก่อนนำมาส่งในวันรุ่งขึ้น
- ๔.๔ ผู้สอนติดตามและประเมินความก้าวหน้าของการจัดทำโครงการของนักศึกษาเป็นระยะๆ โดยดูการใช้เอกสารอ้างอิงที่ได้จากการค้นคว้าความรู้จากแหล่งต่างๆ เพิ่มเติมพร้อมทั้งสะท้อนให้นักศึกษาปรับปรุงรายละเอียดเพิ่มเติมโดยนำความรู้และทฤษฎีที่สืบค้นได้มาใช้
- ๔.๕ ผู้สอนสังเกตการปฏิบัติงาน การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การนำเสนอรายงานผลการปฏิบัติงาน การจัดประชาคมกับชุมชน การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือตอบข้อซักถามในการประชุมกลุ่มกับนักศึกษาด้วยกัน กับทีมสุขภาพ ผู้รับบริการและประชาชนในชุมชน และสะท้อนให้นักศึกษารับทราบสิ่งที่ควรปรับปรุงเพื่อการพัฒนาเพิ่มเติม
- ๔.๖ ผู้สอนสังเกต ตรวจสอบ และประเมินความสนใจ การพัฒนาทักษะของนักศึกษาในการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ มาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล การสื่อสาร การจัดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติงาน และสะท้อนให้นักศึกษารับทราบสิ่งที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม
- ๔.๗ ผู้สอนตรวจสอบคุณภาพของรายงานผลการศึกษาผู้ป่วย (case study) และแผนการสอนสุขศึกษาของนักศึกษาที่มีการนำกระบวนการพยาบาลมาใช้ และการปฏิบัติการพยาบาลอย่างเป็นองค์รวม พร้อมทั้งสะท้อนให้นักศึกษารับทราบสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขก่อนการปฏิบัติงาน

๕. หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่เลี้ยงประจำแหล่งฝึกที่ดูแลกิจกรรมในภาคสนาม

- ๕.๑ ปฐมนิเทศนักศึกษาให้ทราบเกี่ยวกับโครงสร้าง บุคลากร การจัดบริการด้านต่างๆ สถานที่ กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติต่างๆ ของแหล่งฝึก
- ๕.๒ ร่วมวางแผนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนกับอาจารย์นิเทศ เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ครอบคลุมและครบถ้วนตามที่กำหนดในวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๕.๓ จัดหาชุมชนที่มีความพร้อมในการเป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน พร้อมทั้งแนะนำสถานที่ บุคคล โครงสร้างชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้องและ/หรือให้การสนับสนุนนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน เช่น แกนนำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชน ชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน ครูอนามัยโรงเรียน ฯลฯ
- ๕.๔ นำนักศึกษาออกฝึกปฏิบัติงานในชุมชน ในวันแรกของการฝึกปฏิบัติการศึกษาชุมชน
- ๕.๕ ให้คำแนะนำและสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน เช่น การประชุมปรึกษาหารือ ก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติงาน การศึกษาชุมชน การจัดประชาคมร่วมกับชุมชน การจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ ควบคุมป้องกันโรคในชุมชน การเยี่ยมบ้าน การให้บริการและการสอนสุขศึกษาในสถานบริการ
- ๕.๖ ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานและพฤติกรรมของนักศึกษากับอาจารย์นิเทศประจำแหล่งฝึก

๖. หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศ

- ๖.๑ ปฐมนิเทศและเตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษาในด้านความรู้ พฤติกรรมที่พึงปฏิบัติ หน้าที่ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ กฎระเบียบและแนวทางปฏิบัติต่างๆ รวมทั้ง
- ๖.๒ ชี้แจงคู่มือการฝึกปฏิบัติงาน ประสบการณ์ที่นักศึกษาต้องได้รับ แนวทางการจัดทำรายงาน และโครงการแบบฟอร์มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เกณฑ์การประเมินผลวิชาการฝึกปฏิบัติพยาบาลอนามัยชุมชน และการส่งงานหรือรายงานตามกำหนด
- ๖.๓ ประสานงานและร่วมกับอาจารย์ที่เลี้ยงประจำแหล่งฝึก ในการจัดแผนการฝึกปฏิบัติ แก้ปัญหาในการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ครอบคลุมและครบถ้วนตามที่กำหนดในวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน อย่างเหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๖.๔ มอบหมายงานให้นักศึกษาเพื่อให้ได้รับประสบการณ์ครอบคลุมและครบถ้วนตามที่กำหนดในวิชาการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน
- ๖.๕ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบงาน/รายงานที่มอบหมายให้นักศึกษาเพื่อประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานทั้งก่อนฝึกปฏิบัติงาน ขณะฝึกปฏิบัติงานและหลังการฝึกปฏิบัติ พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักศึกษาให้รับทราบเพื่อการพัฒนาการศึกษาต่อไป
- ๖.๖ ให้ความรู้ คำแนะนำปรึกษา สาธิตและเป็นแบบอย่างที่ดีในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน ทั้งในด้านพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะต่างๆ ที่จำเป็น เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การคิดวิเคราะห์และการสื่อสารข้อมูล และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการฝึกปฏิบัติงาน ฯลฯ
- ๖.๗ สนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและงานประเพณีต่างๆ กับแหล่งฝึกและชุมชนตามความเหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๖.๘ ดูแลรับผิดชอบและให้คำปรึกษาด้านต่างๆ ในการฝึกปฏิบัติงาน ตลอดระยะเวลาการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของรายวิชาและมีความปลอดภัยในสถานการณ์ปัจจุบัน

๗. การเตรียมการในการแนะแนวและช่วยเหลือนักศึกษา

- ๗.๑ ประสานงานกับอาจารย์ที่เลี้ยงประจำแหล่งฝึก ในการจัดการเรียนการสอนฝึกปฏิบัติและการจัดเตรียมชุมชนให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของวิชา
- ๗.๒ ทบทวนความรู้ และทักษะการพยาบาลอนามัยชุมชนที่นักศึกษาต้องนำไปใช้ในการฝึกปฏิบัติงาน
- ๗.๓ ปฐมนิเทศรายวิชาและเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนฝึกปฏิบัติงานด้านพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติ หน้าที่ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ กฏระเบียบและแนวทางปฏิบัติต่างๆ และแนวทางการประเมินผลการฝึกปฏิบัติงาน
- ๗.๔ อาจารย์นิเทศประจำกลุ่มพบนักศึกษาเพื่อชี้แจงแผนการฝึกปฏิบัติ และให้คำแนะนำปรึกษา ดูแลช่วยเหลือนักศึกษาตลอดระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติ

๘. สิ่งอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่ต้องการจากสถานที่จัดประสบการณ์ภาคสนาม

- ๘.๑ การจัดเตรียมชุมชนที่มีความเหมาะสม มีความเข้มแข็งพร้อมที่จะพัฒนา สามารถเดินทางไปมาสะดวกและปลอดภัยสำหรับนักศึกษาและอาจารย์นิเทศที่จะเข้าฝึกปฏิบัติงานในชุมชน
- ๘.๒ สถานที่สำหรับใช้เป็นที่พักชั่วคราวสำหรับประชุมกลุ่มย่อย สถานที่จัดกิจกรรมรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชน และมีห้องน้ำสำหรับนักศึกษาและอาจารย์นิเทศในขณะเข้าฝึกปฏิบัติงานในชุมชน
- ๘.๓ อาจารย์ที่เลี้ยงของแหล่งฝึก สำหรับให้คำแนะนำปรึกษา นำฝึกและร่วมประเมินนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน

หมวดที่ ๕ การวางแผนและการเตรียมการ

๑. การกำหนดสถานที่ฝึก

เลือกแหล่งฝึกปฏิบัติที่เป็นสถานบริการสาธารณสุข สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร การจัดการบริการ สถานที่ทั้งในสถานบริการและในชุมชน ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการฝึกและตามจุดมุ่งหมายรายวิชา

๒. การเตรียมนักศึกษา

- ๒.๑ ปฐมนิเทศและเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาในด้านความรู้ ทักษะการฝึกปฏิบัติ พฤติกรรมที่พึงปฏิบัติ หน้าที่ความรับผิดชอบก่อนการฝึกปฏิบัติงานการพยาบาลอนามัยชุมชน
- ๒.๒ อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนทบทวนเนื้อหาความรู้ที่สำคัญสำหรับการฝึกปฏิบัติงาน การพยาบาลอนามัยชุมชนให้นักศึกษา และมอบหมายงานให้นักศึกษาทบทวน ค้นคว้าความรู้ที่เกี่ยวข้อง เพิ่มเติมก่อนการฝึกปฏิบัติและถ่ายทำเป็นคลิปวิดีโอส่งอาจารย์นิเทศในวันขึ้นฝึกปฏิบัติงาน
- ๒.๓ แหล่งฝึกร่วมปฐมนิเทศและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตงาน และการปฏิบัติงานของสถานบริการสาธารณสุขให้นักศึกษาทราบก่อนการฝึกปฏิบัติ
- ๒.๔ อาจารย์นิเทศสาธิตและให้นักศึกษาสาธิตย้อนกลับเกี่ยวกับเทคนิคต่างๆ ที่จำเป็นในการฝึกปฏิบัติงานการพยาบาลอนามัยชุมชน เช่น การใช้แบบสำรวจชุมชน การใช้กระเปาะเย็บม้าน การตรวจร่างกาย 10 ท่า การตรวจวัดสายตานักเรียน ฯลฯ

๓. การเตรียมอาจารย์สอนภาคปฏิบัติ / อาจารย์นิเทศ

จัดประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการฝึกการฝึกปฏิบัติงานการพยาบาลอนามัยชุมชน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การมอบหมายงาน การประเมินผลการเรียนรู้ ตารางการฝึกปฏิบัติงาน แหล่งฝึกปฏิบัติงาน พร้อมคู่มือการฝึกปฏิบัติก่อนการฝึกปฏิบัติงานอย่างน้อย ๒ สัปดาห์

๔. การเตรียมอาจารย์ที่เลี้ยงประจำแหล่งฝึกที่ดูแลกิจกรรมในภาคสนาม/การประสานงานกับพยาบาลประจำแหล่งฝึก

ชี้แจงรายละเอียดของรายวิชา ประสพการณ์ที่นักศึกษาต้องได้รับ พร้อมทั้งมอบคู่มือสำหรับแหล่งฝึกปฏิบัติให้แก่อาจารย์ที่เลี้ยงประจำแหล่งฝึก และร่วมกันวางแผนจัดตารางการฝึกให้นักศึกษาเพื่อให้ได้ประสบการณ์ตามที่กำหนด พร้อมทั้งช่วยควบคุมและประเมินการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนของนักศึกษา

๕. การจัดการความเสี่ยง

- ๕.๑ สำรวจและจัดหาสถานบริการสาธารณสุขที่มีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร การจัดการบริการ สถานที่ ความสะอาด และปลอดภัยในการเดินทางและการฝึกปฏิบัติงานการพยาบาลอนามัยชุมชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19
- ๕.๒ แนะนำแนวทางปฏิบัติและกำชับนักศึกษาให้เคร่งครัดเรื่องการป้องกันความเสี่ยง และลดการแพร่กระจายเชื้อ COVID-19 ตลอดระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน
- ๕.๓ แนะนำเส้นทางการเดินทางที่สะดวกและปลอดภัยให้นักศึกษาและอาจารย์นิเทศรับทราบ
- ๕.๔ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรประจำแหล่งฝึก แกนนำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชนและกลุ่มบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนเป็นไปด้วยความราบรื่น และบรรลุวัตถุประสงค์ของวิชา

- ๕.๕ อาจารย์นิเทศประจำกลุ่ม ให้คำแนะนำปรึกษาและดูแลช่วยเหลือนักศึกษาอย่างใกล้ชิดตลอดระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติงาน โดยอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา ไม่เกิน ๑ ต่อ ๘
- ๕.๖ ประสานงานกับอาจารย์พี่เลี้ยงประจำแหล่งฝึก แกนนำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชน และทีมสุขภาพในแหล่งที่ฝึกอย่างต่อเนื่อง
- ๕.๗ ให้นักศึกษาตั้งหัวหน้ากลุ่ม และจัดทำรายชื่อนักศึกษาพร้อมติดรูปถ่าย เบอร์โทรศัพท์ติดต่อของนักศึกษาทุกคนมอบให้อาจารย์ประจำวิชา อาจารย์นิเทศประจำกลุ่มและแหล่งฝึกสำหรับเพื่อการติดต่อประสานงานกันได้อย่างรวดเร็ว
- ๕.๘ เตรียมความพร้อม ติดตามความก้าวหน้าและแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานทั้งก่อนการฝึกปฏิบัติ ระหว่างการฝึกปฏิบัติและหลังการฝึกปฏิบัติ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนา การฝึกปฏิบัติร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศ บุคลากรพี่เลี้ยงประจำแหล่งฝึกและนักศึกษา

หมวด ๖ การประเมินนักศึกษา

๑. หลักเกณฑ์การประเมินผล

ประเมินการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาร่วมกับแหล่งฝึก โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

ลำดับที่	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน
๑.	Demonstrates professional behaviors Performance Criteria: Professional behaviors	๔
๒.	Assessment: Collects and Analyzes comprehensive client data	๔
๓.	Nursing Diagnosis	๔
๔.	Plans appropriate client care	๔
๕.	Provides safe client-centered care: Implementations of nursing Care	๔
๖.	Engages in systematic and ongoing evaluation of the plan of care	๔
๗.	Applies knowledge relevant to client care	๔
๘.	Communicates effectively	๔
๙.	Uses teaching-learning process when providing individualized client/family/group education	๔
๑๐.	Exhibits caring to facilitate physical, mental, and spiritual health	๔
	รวม	๔๐
	เฉลี่ย	๔

๒. กระบวนการประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา

- ๒.๑ ประเมินจากพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของนักศึกษาในระหว่างการฝึกปฏิบัติ เช่น การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การมีจิตสาธารณะ การมีส่วนร่วมกับกลุ่ม การมีสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อนร่วมกลุ่ม ทีมพี่เลี้ยง เจ้าหน้าที่ประจำแหล่งฝึก และคนในชุมชน ฯลฯ.
- ๒.๒ ประเมินทักษะการปฏิบัติงานจากการสังเกตและติดตามการปฏิบัติงานในชุมชน (วินิจฉัยชุมชน) การฝึกปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียน การฝึกปฏิบัติงานอนามัยครอบครัว (การเยี่ยมดูแลผู้ป่วยที่บ้าน) การให้บริการในหน่วยบริการปฐมภูมิ การสอนสุขศึกษา โดยระหว่างการฝึกปฏิบัติงานนักศึกษาจะได้รับการประเมินและคำแนะนำเพื่อพัฒนาตนเองเป็นระยะ จากอาจารย์นิเทศก่อนที่จะประเมินและให้คะแนนในแบบประเมิน
- ๒.๓ ประเมินจากการตรวจสอบและฟังการนำเสนอรายงานที่ได้รับมอบหมาย การเรียนรู้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการปฏิบัติงาน โดยนักศึกษาจะได้รับคำปรึกษา แนะนำเป็นระยะจากอาจารย์นิเทศ ก่อนส่งรายงานฉบับสมบูรณ์
- ๒.๔ ประเมินจากการนำเสนอรายงานผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา

๓. ความรับผิดชอบของอาจารย์พี่เลี้ยงต่อการประเมินนักศึกษา

- ๓.๑ ร่วมประเมินพฤติกรรมและการฝึกปฏิบัติงาน โดยให้ข้อมูลย้อนกลับกับอาจารย์นิเทศประจำแหล่งฝึก ปฏิบัติ ในระหว่างการฝึกและเมื่อสิ้นสุดการฝึก
- ๓.๒ ร่วมประเมินผลปฏิบัติงานในชุมชน (การวินิจฉัยชุมชน) การฝึกปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียน การฝึกปฏิบัติงานอนามัยครอบครัว การให้บริการในหน่วยบริการปฐมภูมิ ร่วมกับอาจารย์นิเทศประจำแหล่งฝึก
- ๓.๓ ร่วมประเมินผลการนำเสนอรายงาน การวินิจฉัยชุมชนและแผนที่ อนามัยโรงเรียน กรณีศึกษาผู้ป่วย ร่วมกับอาจารย์นิเทศประจำแหล่งฝึก
- ๓.๔ ร่วมประเมินผลจากการตรวจสอบแผนการสอนสุขศึกษาและฟังการสอนสุขศึกษาของนักศึกษา ร่วมกับอาจารย์นิเทศประจำแหล่งฝึก

๔. ความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์ภาคปฏิบัติต่อการประเมินนักศึกษา

- ๔.๑ ประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินนักศึกษา ร่วมกับอาจารย์นิเทศและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำแหล่งฝึก
- ๔.๒ รวบรวมคะแนนและวิเคราะห์ผลการประเมินนักศึกษาจากอาจารย์นิเทศ เพื่อประเมินผลการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน
- ๔.๓ นำเสนอผลการประเมินให้อาจารย์นิเทศ หัวหน้ากลุ่มวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนและผู้บริหารวิทยาลัย รับทราบ เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๕. การสรุปผลการประเมินที่แตกต่างกัน

หากมีความแตกต่างกันของผลการประเมินจะมีการประชุมปรึกษาหารือกันระหว่างอาจารย์นิเทศประจำแหล่งฝึกและอาจารย์ผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์ เพื่อร่วมกันให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภารกิจปฏิบัติของนักศึกษาและหาข้อสรุปต่อไป

หมวด ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

๑. กระบวนการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามจากผู้เกี่ยวข้องต่อไปนี้

๑.๑ นักศึกษา

- (๑) ประเมินผลรายวิชาการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนภาพรวม ในด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชา การจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ การเสริมสร้างแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนของอาจารย์นิเทศ การจัดแหล่งฝึกเหมาะสมมีความพร้อมด้านอุปกรณ์ บุคลากร แขนงนำในชุมชน สถานที่ทั้งในสถานบริการและในชุมชน การมอบหมายงานและระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติ และความพึงพอใจต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน
- (๒) ประเมินผลอาจารย์นิเทศวิชาการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน ในด้านการชี้แจงวัตถุประสงค์ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การให้คำแนะนำความรู้และแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม การให้นักศึกษามีส่วนร่วมและรับทราบผลการประเมินของตนเอง รวมทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักศึกษาในด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพและความตรงต่อเวลาในระหว่างการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน
- (๓) แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะแก่อาจารย์นิเทศประจำกลุ่ม และอาจารย์ประจำวิชา ทั้งระหว่างการฝึกและหลังสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงการจัดฝึกประสบการณ์ภาคสนามให้ดีขึ้น

๑.๒ อาจารย์ที่เลี้ยงประจำแหล่งฝึกที่ช่วยดูแลการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน

- (๑) ประเมินสมรรถนะของนักศึกษาในภาพรวม ว่าบรรลุผลการเรียนรู้ของการฝึกประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนตามรายวิชาหรือไม่
- (๒) ประเมินผลการจัดประสบการณ์ภาคปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนเกี่ยวกับความพอเพียงของแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ ความพร้อมของสถานที่ฝึก ความร่วมมือของทีมสุขภาพ จำนวนและความเหมาะสมของผู้บริการ
- (๓) ประเมินการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยงเอง
- (๔) ประเมินเกณฑ์การประเมิน แบบประเมิน และวิธีการประเมิน

๑.๓ อาจารย์นิเทศที่ดูแลการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน

- (๑) ประเมินสมรรถนะของนักศึกษาในภาพรวมว่าบรรลุวัตถุประสงค์การฝึกประสบการณ์ภาคปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนหรือไม่
- (๒) ประเมินผลการจัดประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนเกี่ยวกับความครอบคลุมและเพียงพอตามความต้องการขั้นต่ำที่สนับสนุนการเรียนรู้ ความพร้อมของสถานที่ฝึกปฏิบัติ ความร่วมมือของทีมสุขภาพ จำนวนและความเหมาะสมของผู้รับบริการ คุณภาพการดูแลที่นักศึกษาได้รับจากอาจารย์นิเทศและอาจารย์ที่เลี้ยงในการฝึกปฏิบัติ
- (๓) ประเมินการทำหน้าที่ของอาจารย์นิเทศและอาจารย์ที่เลี้ยงในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน
- (๔) ประเมินเกณฑ์การประเมิน และกระบวนการประเมิน

๑.๔ อื่นๆ เช่น บัณฑิตจบใหม่

- ๑) ประเมินผลการสอบรวบยอดก่อนจบวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาโรคเบื้องต้น
- ๒) ประเมินผลการสอบขึ้นทะเบียนใบประกอบวิชาชีพในรายวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน
- ๒) ติดตามผลสมรรถนะบัณฑิตจบใหม่ที่ทำงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลอนามัยชุมชนทั้งจากตัวบัณฑิตเอง ผู้รับบริการและผู้ใช้บัณฑิต

๒. กระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุง

หัวหน้ากลุ่มวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน มอบหมายผู้รับผิดชอบรายวิชาฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนสรุปผลการประเมินภายใน ๑ สัปดาห์ หลังสิ้นสุดการประเมิน และนำเสนอกลุ่มวิชาเพื่อตรวจสอบและวางแผนปรับปรุงการฝึกปฏิบัติในรายวิชานี้ต่อไป โดยให้แล้วเสร็จภายใน ๒ สัปดาห์ เพื่อจัดทำรายงาน มคอ.๖ ให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษา

๓. การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน

อาจารย์นิเทศประจำกลุ่มเตรียมคะแนนและเกรดนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบจากการประเมินรายกิจกรรมต่าง และตรวจสอบรายงาน เอกสารที่เกี่ยวข้องที่กำหนดในรายวิชา และส่งมอบคะแนนให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชนรวบรวมผลการประเมิน เพื่อจัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์ในการฝึกปฏิบัติงานรายวิชาของนักศึกษาทั้งชั้นปี โดยตรวจสอบกับ มคอ. ๔ และส่งให้หัวหน้ากลุ่มวิชา และคณะกรรมการประจำหลักสูตร เพื่อทวนสอบผลสัมฤทธิ์และให้ข้อเสนอในการปรับปรุงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาต่อไป

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

ตามที่ปรากฏในรายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification) มคอ. ๒

- ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา/ผลการเรียนรู้	๑. คุณธรรม จริยธรรม						๒. ความรู้							๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				๖. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ							
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔				
NSG ๔๓๐๘ ฝึกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยชุมชน	●	●	○	●	●	●	○	●	●	○	○	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●